

Jaarverslag 2023

Organisatie:

Bestuur:

Het bestuur van Stichting Schapedrift bestond in 2023 uit:

Ab van der Does, voorzitter (tot 25 juli 2023)

Sven Gravendeel, voorzitter (vanaf 25 juli 2023)

Aart Goossensen, penningmeester

Joop Verheijen, secretaris

Gerard Hendriks

Sandrien Volgers

Personeel:

Als medewerkers waren in 2023 in dienst van Stichting Schapedrift:

Marion Derks, herder – in dienst sinds 2002

Francisca Schipper, assistent herder – in dienst sinds 2019

Silvia Noordman, coördinator – in dienst sinds 2023

Vrijwilligers:

Begin 2023 waren er binnen Stichting Schapedrift 123 vrijwilligers actief:

Zonder vrijwilligers zou Stichting Schapedrift niet kunnen bestaan. De werkzaamheden van de vrijwilligers zijn verdeeld over uiteenlopende disciplines. Gedurende het jaar zijn er 22 nieuwe vrijwilligers bijgekomen en 11 vrijwilligers gestopt. Dit laatste vaak vanwege gezondheidsproblemen of omdat ze voor een andere invulling van hun tijd kozen.

Eind 2023 werd de stichting hierdoor ondersteund door 132 vrijwilligers:

- 5 bestuursleden
- 2 adviseurs van het bestuur
- 51 gastheren en gastvrouwen in het bezoekerscentrum
- 6 hulpherders
- 25 herdershulpen
- 3 natuurgidsen
- 7 vrijwilligers in de tuin- en onderhoudsploeg

- 14 evenementenmedewerkers
- 12 begeleiders van kinderactiviteiten
- 18 vrijwilligers bij het wolproject.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat sommige vrijwilligers meerdere functie vervullen.

Stagiairs:

Stichting Schapedrift werkte wederom nauw samen met het Christelijk College Groevenbeek en bood plek aan 30 maatschappelijke stagiairs in het bezoekerscentrum, zowel aan de balie van het bezoekerscentrum, als in de ondersteuning van de evenementen, wol- en kinderactiviteiten.

Bestuur:

Het bestuur vergaderde 9 x plenair. Daarnaast vond er intensief overleg plaats via de telefoon en e-mail. Ook werd er door bestuursleden geparticipeerd in de diverse commissies.

Voorzitterswisseling:

Voorzitter Ab van der Does kondigde vroegtijdig aan dat er medio 2023 een eind zou komen aan zijn 2 jarige interim-periode. De naam van Sven Gravendeel, als zijn mogelijke opvolger, was al eens eerder gevallen. Op 21 maart vond er een kennismakend gesprek tussen Sven en het Dagelijks Bestuur plaats. Op 9 mei werd dit gevolgd door een deelname aan een bestuursvergadering waarna Sven vrijwel direct de bereidheid toonde het voorzitterschap op zich te willen nemen. Een hele mooie timing omdat Ab hierdoor het bestuur kon verlaten en het stokje naadloos kon overdragen aan Sven.

Schapedrift is Ab van der Does veel dank verschuldigd omdat hij bereid was om in een lastige periode nogmaals voor 2 jaar in te stappen als interim voorzitter. Onder zijn leiding kwam de organisatie weer in een stabiele en positieve flow.

Overzicht van hoofdzaken waar het bestuur zich mee heeft beziggehouden:

Januari

- Op 1 januari treedt Silvia Noordman als coördinator in dienst van Stichting Schapedrift. Petra van der Heide sluit haar periode als interim-coördinator af maar zal Silvia de komende tijd nog ondersteunen en inwerken. Tijdens de bestuursvergadering van 10 januari werd Petra bedankt voor haar inzet.
- Op 23 januari overlijdt Piet Miedema, een van onze trouwe vrijwilligers. Piet was samen met zijn vrouw Grace sinds vele jaren actief betrokken bij Schapedrift.
- Omdat het overleg met B&W in 2022 niet heeft geleid tot een nieuwe beheerovereenkomst, werd deze maand begonnen met het inspreken bij alle fracties binnen de gemeenteraad. Het doel daarbij; De problematische situatie toelichten en het creëren van draagvlak binnen de politiek. Dit zal uiteindelijk moeten leiden tot een nieuwe beheerovereenkomst met daarin opgenomen een redelijke vergoeding voor de geleverde prestatie.

- De zorg over de erbarmelijk slechte staat van de Postweg, ontstaan na de aanleg van het nieuwe fietspad, wordt onder de aandacht gebracht van ambtenaren en schriftelijk ook geuit bij het college van B&W.
- De nieuwe burgemeester, Hans van Daalen, wordt tijdens de nieuwjaarsreceptie van de gemeente Ermelo uitgenodigd om binnenkort het 1^e lammetje te adopteren.
- De shovel actie gaat in januari van start. Het betreft crowdfunding voor de financiering van de aanschaf van een elektrische mini shovel als vervanging voor de huidige diesel aangedreven kniklader.
- Het wolproject is binnen Schapedrift een groot succes. Bestuur gaat akkoord met de aanschaf van een 2^e elektrische kaardemolen. Het project worstelt nog wel met ruimtegebrek hetgeen op het terrein van Schapedrift niet is op te lossen.
- Het bestuur gaat akkoord met de organisatie van Kunst bij de kooi. Het projectplan ziet er goed uit en de investering is alleszins redelijk.
- Aan het eind van de maand dient de mogelijkheid zich aan om met The Vanneau Foundation een sponsorovereenkomst aan te gaan in het kader van de aanschaf van een elektrische mini shovel.

Februari

- De jaarrekening 2022 en de begroting 2023 worden binnen het bestuur behandeld en goedgekeurd. De penningmeester geeft nog een toelichting en hem wordt decharge verleend. De cijfers zullen op de website worden gepubliceerd i.v.m. onze ANBI status.
- Het Jaarverslag 2022 en het Jaarplan 2023 worden goedgekeurd en eveneens op de website geplaatst,
- Bestuursbesluit rond openingstijden van het bezoekerscentrum. De maandag blijft het gehele jaar door een gesloten dag. Voorts zijn we alle feestdagen geopend, uitgezonderd 1^e Kerstdag. Op feestdagen worden wel de openingstijden als op zondag gehanteerd.
- Een werkgroepje zal zich gaan buigen over aanpassing/uitbreiding van de educatieve elementen binnen het bezoekerscentrum.
- Schapedrift kiest voor een andere energieleverancier. De overeenkomst met Greenchoice wordt opgezegd en wij sluiten ons aan bij ANWB energie.
- Een voorstel van de gemeente Ermelo om te stoppen met het ledigen van onze vuilcontainers, wordt na het indienen van onze bezwaren, voorlopig in de ijskast gezet.
- Enkele procedures rond het sluiten van het bezoekerscentrum door de baliemedewerkers, worden aangepast. Het betekent voor hen een lastenverlichting.

Maart

- Het bestuur besluit, na lang beraad, over te gaan tot de aanschaf van een elektrische minishovel van het merk Weidemann. Het wordt de Weidemann 1190^E.
- Op 23 maart worden zowel de opdracht tot aanschaf van de shovel als ook de sponsorovereenkomst met Weidemann Nederland ondertekend.
- De nieuwe website van Schapedrift gaat deze maand live. Er zal nog het nodige aan moeten worden gesleuteld maar het begin is er.
- Het bestuur stelt het sponsorbeleid en de daarbij behorende sponsorpakketten vast.

April

- Lammetjesdag werd een groot succes. Zie verder de verslagen van de coördinator en de herder.
- Op 17 april vindt de feestelijke ondertekening plaats van de sponsorovereenkomst met The Vanneau Foundation en Kievhorst Properties B.V. in het kader van de shovelactie.
- Op 19 april 2024 bestaat Stichting Schapedrift precies 25 jaar. Er wordt een jubileumcommissie samengesteld die zich gaat buigen over de activiteiten rond dit jubileum. De redactie van Uit de kooi zal gaan denken over een jubileumnummer.

Mei

- Op 8 mei zijn wij in de gelegenheid om als Schapedrift een presentatie te geven voor de Rotary, afdeling Ermelo.
- Kort na de bestuursvergadering van 9 mei laat Sven Gravendeel weten bereid te zijn aan te treden als voorzitter van Stichting Schapedrift.
- Het overleg met de gemeente Ermelo over een nieuwe beheerovereenkomst loopt opnieuw vertraging op. De gemeente is er vanwege Europese regelgeving aan gehouden om deze werkzaamheden, het begrazen van de heide, openbaar aan te besteden.
- Op 15 mei vindt er een bijeenkomst plaats voor alle baliemedewerkers.
- Het bestuur besluit om een Huishoudelijk Reglement te gaan opstellen waarin een aantal zaken, welke o.a. in de Statuten niet of onvoldoende staan beschreven, nader uit te werken.

Juni

- M.i.v. 1 juni treedt Ab van der Does officieel terug als voorzitter.
- Het schaapscheerdersfeest werd een groot succes. Zie verder de verslagen van de coördinator en de herder.
- Het Dinamofonds kent in het kader van 'Welzijn Schaapskudde Ermelo' een door ons aangevraagde subsidie toe.
- Er wordt gewerkt aan een update van het calamiteitenplan. Er zijn een aantal verbeterpunten die de komende tijd dienen te worden geïmplementeerd alvorens het nieuwe plan definitief is.

Juli

- Op 25 juli wordt Sven Gravendeel unaniem benoemd tot voorzitter van Stichting Schapedrift. Ab van der Does en Bernadette Gravendeel treden aan als adviseurs van het bestuur.
- Tijdens de behandeling van de Kadernota in de gemeenteraad van Ermelo wordt door Progressief Ermelo en Christen Unie de motie 'Schapedrift' ingediend. De motie wordt aangenomen en het college van B&W wordt daarin gevraagd om naar een oplossing te zoeken voor de financiële wensen van Schapedrift in het kader van een nieuwe beheerovereenkomst.
- De speeltoestellen op ons terrein worden gekeurd door het gespecialiseerde bedrijf Speeltopveilig Nederland B.V. De schommels en de klimpaal worden afgekeurd en direct verwijderd. Bestuur gaat akkoord met vervanging.

- Sandrien Volgers wordt benoemd tot interne vertrouwenspersoon voor medewerkers en vrijwilligers binnen Stichting Schapedrift.
- De postbus van Stichting Schapedrift wordt m.i.v. 1 juli 2023 opgeheven.

Augustus

- Op 25 augustus vindt de jaarlijkse BBQ plaats voor vrijwilligers, sponsors en medewerkers. Wederom een grote opkomst. Een showmodel van de nieuwe shovel wordt getoond.

September

- Deze maand wordt duidelijk dat er op het gemeentehuis een oplossing in de maak is die recht doet aan de richting die de motie 'Schapedrift' aangaf om te komen tot een nieuwe beheerovereenkomst. Concepten worden over en weer van commentaar voorzien en een uiteindelijke versie is nabij.

Oktober

- Op 6 oktober wordt de nieuwe shovel officieel in gebruik genomen. De shovel wordt voorzien van stickers met de logo's van de hoofdsponsors.
- De werkgroep die zich heeft gebogen over aanpassing/uitbreiding van de educatieve elementen binnen het bezoekerscentrum doet een uitgewerkt voorstel tot de aanschaf van een zogenaamde BelevensTafel. Het bestuur gaat akkoord en m.b.t. de financiering zal er het komende jaar ook gekeken worden naar sponsoring en subsidie.
- Om de werkdruk te verminderen en de continuïteit te waarborgen, besluit het bestuur dat het noodzakelijk is een assistent-coördinator in dienst te nemen voor 24 uur per week. Er wordt een sollicitatiecommissie benoemd en de vacaturetekst voor de functie van assistent-coördinator bezoekerscentrum wordt opgesteld en gepubliceerd.
- Deze maand vinden ook de voortgangsgesprekken met onze medewerkers plaats.
- Op 28 oktober vindt een succesvolle Nacht van de Nacht plaats. Zie verder het verslag van de coördinator.

November

- Op 2 november vindt er een bijeenkomst plaats op het gemeentehuis met partijen die invulling moeten gaan geven aan de eerder aangenomen motie 'Leren en beleven'. De VVV Ermelo, het NMP, Het Pakhuis en Schapedrift wordt gevraagd om tot samenwerking te komen bij het opzetten van een duurzaam en aantrekkelijk educatief programma. Dit programma zal een positieve impact moeten hebben op de lokale gemeenschap, de onderwijssector en het toerisme in Ermelo. De gemeente Ermelo zal dit traject ondersteunen.
- De jubileumcommissie heeft de datum vastgesteld voor het jubileumfeest in het kader van het 25 jarig jubileum van Stichting Schapedrift Het wordt zaterdag, 20 april 2024. Datum wordt per nieuwsbrief reeds gecommuniceerd.
- Op 16 november vindt er overleg plaats op het gemeentehuis met wethouder Ronald van Veen. Ons wordt medegedeeld dat de nieuwe beheerovereenkomst een feit is en dat daarbij tegemoet wordt gekomen aan al onze wensen. De officiële ondertekening zal op een later moment plaatsvinden.

- Op 27 november vindt dan de officiële ondertekening van de beheerovereenkomst plaats. Namens de gemeente Ermelo is wethouder Ronald van Veen de ondertekenaar. De ondertekening vindt plaats tussen de schapen en ook de pers is aanwezig. Er wordt dan ook ruimschoots aandacht besteed in en op alle media.
- Op 27 november vindt er ook weer overleg plaats tussen de partijen betrokken bij de uitvoering van de motie 'Leren en beleven'. Het onderwerp voor dit project zal worden; 'Romeins Marskamp en Grafheuvels'. Er leven allerlei ideeën om het onderwerp brede aandacht te geven. Alle partijen zullen bezien op welke wijze zij kunnen bijdragen om uiteindelijk in maart een projectplan te presenteren.
- Na sluiting van de periode om te kunnen solliciteren op de functie van assistent-coördinator, wordt de balans opgemaakt. Er wordt een selectie gemaakt van 6 sollicitanten met wie een gesprek werd aangegaan op 21 november. Na deze gesprekken worden er nog eens gesprekken gepland, op 28 november, met 3 kandidaten. Na deze gesprekken overlegt de commissie en wordt er unaniem besloten welke kandidaat de arbeidsovereenkomst zal worden aangeboden.
- Op 29 november wordt de arbeidsovereenkomst tussen Stichting Schapedrift en de nieuwe assistent-coördinator Gerrie Kokken-Bruijnes ondertekend. Zij treedt op 1 februari 2024 in dienst.

December

- Op 7 december wordt de jaarlijkse eindejaar bijeenkomst voor alle vrijwilligers en medewerkers gehouden. De opkomst was groot en de sfeer zeer goed. De voorzitter bedankte alle vrijwilligers voor hun inzet gedurende het afgelopen jaar. De secretaris doet verslag vanuit de sollicitatiecommissie en kondigt de komst van Gerrie Kokken-Bruijnes, per 1 februari 2024, als assistent-coördinator aan.
- Het calamiteitenplan is voltooid en zal onder alle vrijwilligers worden verspreid.
- Met AGO financieel & fiscaal advies wordt door het bestuur een opdrachtbevestiging ondertekend. AGO zal ook de komende jaren de financiële administratie uitvoeren.
- Er is een eerste concept opgesteld van een MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP). Het plan zal in 2024 zeker worden voltooid.
- Er worden 2 bijeenkomsten op het gemeentehuis bijgewoond over de lange termijn visie heideterreinen.
- De Kerst Singin op 23 december is ook dit jaar weer een succes. Zie verder het verslag van de coördinator.
- Het bestuur besluit dat de Statuten dienen te worden aangepast. Naast het regelen van herbenoeming van bestuursleden zullen de Statuten ook weer ANBI- en WBTR-proof gemaakt worden.
- De slechte staat waarin de Postweg zich al een jaar lang bevindt, is het afgelopen jaar veelvuldig aan de orde geweest. Het ziet er nu naar uit dat er bij de gemeente wordt nagedacht over een meer structurele oplossing.
- Het bestuur besluit om op woensdag, 10 januari 2024 bijeen te komen om te praten over de korte- en langetermijnvisie en plannen voor Stichting Schapedrift.
- De shovel actie wordt deze maand beëindigd. Het streefbedrag van deze actie, € 25.000,-, werd ruimschoots gehaald. Een enorm succes waarvoor wij veel dank verschuldigd zijn aan alle donateurs, groot en klein.
- Het totaal aantal bezoekers werd dit jaar vastgesteld op 109.125.
- Het totaal aantal vrijwilligers staat eind van het jaar op 125.

Schaapskooi:

De kudde

Op 1 januari 2023 hebben we 243 schapen; 60 jonge ooiën en 183 volwassen ooiën. Geen rammen. Gedurende het jaar zijn 19 dieren gestorven. Alle ramlammeren zijn verkocht. 11 daarvan zijn als dekram naar Ede gegaan in het kader van de rammenpool. Er zijn 113 ooiën van alle leeftijden uitgeselecteerd en verkocht aan de handelaar. In het najaar zijn er 10 (jonge) dekrammen aangekocht in Loenen. Deze zijn na gedane arbeid weer verkocht. Op 31 december 2023 hebben we 235 schapen; 63 jonge ooiën en 172 volwassen ooiën. Geen rammen.

Lammeren

Op 24 januari wordt het eerste lammetje geboren. Op 3 maart komt het laatste lammetje van dit jaar ter wereld. De lammerperiode verloopt goed. Er zijn 211 lammeren geboren uit 152 schapen. Het zijn 93 ramlammeren en 118 ooilammeren. Het gemiddelde aantal lammeren per ooi is daarmee hoger dan voorgaande jaren.

87 ooiën hebben niet gelammerd. 60 daarvan waren nog te jong, 16 oudere ooiën zijn niet bij de ram geweest en 11 ooiën bleken niet drachtig.

Bij de keuring van de lammeren voor opname in het stamboek zijn van de 63 dieren die ter keuring werden aangeboden er 61 goedgekeurd.

Evenementen

Lammetjesdag was een gezellige druk en mensen genoten zichtbaar van het jonge grut. Het weer liet echter te wensen over.

Het scheren van de schapen voor publiek deden we dit jaar weer op de zondagen vanaf half mei, op Hemelvaartsdag en op 2 zondagen in juni. Alle schapen zijn weer door onze eigen vrijwilligers geschoren. Op de scheerdagen demonstreerden de vrijwilligers van het Wolproject wolbewerking. De meeste dagen was er dan ook een verkooptafel buiten.

Het schaapscheerdersfeest was weer als vanouds een gezellige dag.

Begrazing

In 2023 zijn de schapen 278 dagen de hei op geweest. De schapen zijn dit jaar 8 dagen op stal moeten blijven vanwege hitte. In de maanden januari, februari en maart was het aantal schapen dat de hei op ging het laagst met 76 dieren die niet gedekt waren. In mei was het aantal dieren dat de hei op ging het hoogst. Totaal 436 schapen. 237 volwassen ooiën en 199 lammeren. De heide heeft mooi gebloeid en er stond nog tot november genoeg te eten voor de schapen.

Honden

Socks is inmiddels met pensioen. Brave heeft het nu van hem overgenomen en werkt goed met de kudde. Hij is rustiger en zelfverzekerder geworden. Ook James (halfbroer van Brave) is een plezier om mee te werken. Hij ontwikkelt zich tot een goede werkhond.

Wolproject

Het Wolproject blijkt ook dit jaar een hele waardevolle manier om de wol van onze eigen schapen te verwerken tot mooie producten. De bruto opbrengst dit jaar was ruim 14.000 euro. Dat betekent een wolprijs van zo'n 20 euro per kilo (ter vergelijking: de laatste keer (2020) dat de wolhandelaar onze wol opkocht, leverde dat 5 cent per kilo op). Onkosten van

het Wolproject is minder dan €2000 (lager dan vorig jaar) en is vooral inkoop van wolmestkorrels (136 kilo) en stukken olijfzeep (600 stuks, voor DHZ pakketten en gevilde zeep) .

Er zijn ook dit jaar weer nieuwe vrijwilligers bij het Wolproject gekomen. De groep bestaat nu uit 20 mensen. Knelpunt is en blijft het wassen van de wol. Het wassen wordt door 2 mensen gedaan, is zwaar en vies werk en niet goed voor je wasmachine. (er wordt per jaar zo'n 300 kilo wol gewassen). De basis van alle producten is gewassen en gekaarde wol. Vrijwilligers van het Wolproject zijn op werkbezoek geweest bij Claudy Jongstra. Zij hebben daar het atelier en de verfplantentuin bekeken. Dit is een zeer inspirerende en leerzame dag geweest.

Tuin/Erf/Onderhoud

De verfplantentuin (initiatief Wolproject) is aangelegd (vaste planten) voor het herderverblijf. De eenjarige planten worden in het voorjaar gezaaid. Informatiebord wordt nog gemaakt. De planten in deze tuin zijn met name planten die in en om de schaapskooi/heidegebied worden gevonden. De tuin is ontworpen en wordt onderhouden door de vrijwilligers van het Wolproject, onder leiding van Francisca. Naast de verfplantentuin is een wilde bloemen/plantentuin aangelegd.

Het onderhoud van de gebouwen heeft aandacht gekregen. In de loop van het jaar is het klein onderhoud uitgevoerd aan onder andere de hekjes voor de kraamhokjes en het vanghok. Het groot onderhoud zal meer planmatig worden aangepakt.

Bezoekerscentrum:

Verslag activiteiten natuurgidsen

Met 3 gidsen zijn er in 2023 in totaal 46 excursies uitgevoerd. Hiervan waren 9 excursies 'Meelopen met de herder' waarbij de gidsen de deelnemers naar de kudde toe brengen en deze met de herder teruglopen naar de schaapskooi.

De eerste 3 maanden van het jaar liepen de inschrijvingen voor de natuurwandelingen matig, volgend jaar worden in deze periode minder wandelingen ingepland. Vanaf april was er weer veel interesse in de wandelingen, met de hele zomer volle groepen tot gevolg. De bronstfietsexcursie eind september was zo'n succes dat deze volgend jaar twee keer wordt georganiseerd. Naast de ingeplande excursies met open inschrijving zijn er ook een vijftal aangevraagde excursies voor besloten groepen uitgevoerd.

Workshops kinderactiviteiten en wol vilten

In alle schoolvakanties vonden er workshops plaats voor kinderen en volwassenen. Er waren 10 knutselmiddagen voor kinderen en 13 wol vilt workshops waar zowel kinderen als volwassenen aan mee deden. De dag-workshops vachtvilten (uitsluitend in de zomervakantie) waren volledig volgeboekt (4 x 8 deelnemers). Naast de ingeplande workshops met open inschrijving werden er ook een vijftal wol vilt workshops op aanvraag gehouden voor besloten groepen, zowel als kinderfeestje als voor groepen volwassenen.

Open bijenstal dagen

Er stonden 5 'Open bijenstal' dagen in de planning, waarvan er 3 zijn uitgevoerd. Deelnemers mogen hierbij in een imkerpak de bijenstal betreden op het terrein van de

schaapskooi en krijgen uitleg over de bijenvolkeren door een imker van de Bijenvereniging Ermelo. Door een wisseling van functies binnen de Bijenvereniging konden 2 dagen niet door gaan, de andere 3 waren een succes.

Evenementen

In februari werd voor een groot wandelevenement van de Scouting gebruik gemaakt van ons terrein. Zo'n 1300 scouts lieten zich niet tegenhouden door de kou en wandelden verschillende afstanden door de omringende natuur. In totaal maakten 2108 bezoekers deze dag gebruik van het terrein en het bezoekerscentrum en om bij het haardvuur met een consumptie weer op te warmen.

Was het in februari wel droog, met Lammetjesdag (1 april) hadden we minder geluk, het regende de hele dag door. Bijzonder dat er toch nog 1212 bezoekers naar de schaapskooi kwamen deze dag, om de moederschappen en lammeren van dichtbij te bewonderen! Verder konden de kinderen knutselen, wolvilten, geschminkt worden, rondjes draaien in een draaimolentje en genieten van broodjes knakworst en de gezelligheid van het draaiorgeltje.

Op het Schaapscheerdersfeest (3 juni) was het wel geweldig mooi weer. Het schaapscheren stond weer volop in de belangstelling midden op de wei, met daar omheen marktkramen met wol- en ambachtelijke producten. Er was live muziek, kinderen konden knutselen en geschminkt worden en er was genoeg te eten en te drinken. Zo'n 1330 mensen bezochten deze gezellige dag.

De Nacht van de Nacht (28 oktober), een succesvolle samenwerking tussen de organisaties NMP, KNNV, Groennetwerk, Astra Alteria en Stichting Schapedrift, trok vorig jaar zoveel deelnemers aan dat het concept dit jaar wat aangepast was. De groepsgrootte bij de excursies was niet meer behapbaar en veel mensen konden toen geen presentatie meer volgen omdat de zolder al vol zat. Dit jaar zijn er tickets verkocht voor de excursies en de presentaties en waren de overige activiteiten zoals het stellarium, tellurium en de telescopen vrij toegankelijk. Met 268 bezoekers was het een succes.

De hele week rondom de Kerst Sing-in (23 december) stormde en regende het, maar gelukkig net op het moment van deze traditionele kerstsamenzang niet. Met medewerking van het koor Ermelodie, de predikanten van de gezamenlijke kerken Ermelo en burgemeester Van Daalen werd het een gezellige avond waarbij zo'n 435 bezoekers genoten van de muzikale dienst en de warme versnaperingen.

Bezoekersaantallen

In 2023 wisten ruim 109.125 bezoekers het bezoekerscentrum van Stichting Schapedrift te vinden. Na een aarzelende start in de winter (mede veroorzaakt door de slecht begaanbare Postweg) en een nat voorjaar, werd het vanaf april echt druk, met 12 tot 13 duizend bezoekers per maand. Het eerste deel van de zomervakantie in juli verliep helaas regenachtig, maar het tweede deel in augustus maakte weer veel goed met zo'n 17 duizend bezoekers die maand. Nadat in oktober het herfstweer toesloeg en wederom de Postweg slecht begaanbaar werd liepen de bezoekersaantallen helaas weer terug, maar met totaal meer dan honderd duizend bezoekers zijn wij heel tevreden.

Groepen

Naast de reguliere bezoekers wisten ook veel groepen in 2023 het bezoekerscentrum te vinden. Voor diverse scholen en zorginstellingen werden maatwerk programma's georganiseerd, al naar gelang de doelgroep en hun mogelijkheden. Tevens maakten diverse partner organisaties gebruik van (de zolder van) het bezoekerscentrum voor vergaderingen en bijeenkomsten.